

надано рекомендацію не відкривати фішингові листи, які надходять на електронну пошту, особливо такі як ukr.net та i.ua, використовувати ліцензоване програмне забезпечення, при тому що воно коштує недешево, а саму операційну систему та браузер, в яких ці реєстри будуть працювати коректно, адміністратор системи має обирати самостійно. Тобто станом на 2024 р. не можна увійти до реєстру з операційної системи та браузерів apple, в яких станом на сьогодні використовуються найсучасніші протоколи безпеки даних, потрібно мати окремий комп'ютер для реєстрів, оскільки не рекомендовано з комп'ютера, на якому використовуються реєстри, користуватись інтернетом. Таким чином, щоб забезпечити безпеку даних у єдиних та державних реєстрах, нотаріусам достатньо просто не вмикати комп'ютер.

Хочемо підкреслити, що на сьогодні доступ до реєстрів не може вважатись захищеним, оскільки збільшилось коло суб'єктів користувачів реєстру, а також колишніх користувачів, які мають певні знання, а це – ризики того, що інформація може бути розголошена та передана третім особам або ж отримана третіми особами, які мають за мету вчинити протиправні дії.

1. Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану : постанова Кабінету Міністрів України від 06 березня 2022 р. № 209. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/209-2022-p#Text>.

2. Реєстрація речових прав під загрозою: НПУ закликає Мін'юст відновити нотаріусам доступ до АРМ «Державний реєстр речових прав: Реєстрація» (Desktop). *Нотаріальна палата України*. URL : <https://npu.ua/news/reestraciya-rechovix-prav-pid-zagrozoju/>.

3. Про задоволення скарги. *Міністерство юстиції*. URL : <https://minjust.gov.ua/files/general/2024/01/11/20240111133938-22.pdf>.

4. Про задоволення скарги. *Міністерство юстиції*. URL : <https://minjust.gov.ua/files/general/2024/02/07/20240207122124-91.pdf>.

УДК 351.74:342.77

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/479-481

Павло ПІДГОРНИЙ

аспірант кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З НАСЕЛЕННЯМ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Взаємодія з населенням на засадах партнерства визначена одним із принципів діяльності Національної поліції України (стаття 11 Закону України «Про Національну поліцію»). Зазначений принцип ґрунтується на діяльності поліції, що здійснюється у тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб. Розглядаючи взаємодію поліції та населення більш широко, до такої взаємодії можна віднести положення, наведені у статтях 88 «Взаємодія між керівниками територіальних органів поліції та представниками органів місцевого самоврядування», 89 «Спільні проекти з громадськістю» Розділу VIII «Громадський контроль поліції» згаданого закону України [1].

Якщо брати до уваги науковий доробок вітчизняних фахівців, можна із впевненістю констатувати, що він заснований на висвітленні проблемних питань взаємодії поліції з населенням у звичайний період, запозиченні зарубіжних практик «Community Policing» або передового регіонального досвіду такої взаємодії в межах України. Водночас проблема взаємодії поліції з населенням у особливий період воєнного стану не знайшла належного відображення у науковій та нормативній площинах. Зазначене викликає потребу в дослідженні особливостей такої взаємодії, що має сприяти удосконаленню функціонування поліції.

Тут варто підтримати Б. Логвиненка та І. Кравченко у тому, що форми і методи взаємодії, що мають місце сьогодні, не повною мірою відповідають сучасним реаліям і вимагають доопрацювання й належного нормативно-правового врегулювання для більш ефективної реалізації в майбутньому [2, с. 4].

Спробуємо визначити такі особливості й зупинимось на них більш детально. Насамперед потрібно вказати на те, що відповідно до статті 90-1 Закону України «Про Національну поліцію» під час дії воєнного стану громадський контроль за діяльністю поліції, визначений статтями 86-88 та 90 цього закону, не здійснюється [1]. Тобто чинними в особливий період воєнного стану є тільки заходи, що стосуються спільних проєктів з громадськістю. Така форма взаємодії передбачає підготовку й виконання спільних проєктів, програм та заходів для задоволення потреб населення та покращення ефективності виконання поліцією покладених на неї завдань (здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад – П.П.). Також співпраця поліції з громадськістю спрямована на виявлення та усунення проблем, пов'язаних із здійсненням поліцейської діяльності, та сприяння застосуванню сучасних методів для підвищення результативності та ефективності здійснення такої діяльності. Крім цього, поліція надає підтримку програмам правового виховання, пропагує правові знання в освітніх закладах, медіа та у видавничій діяльності [1].

Щодо взаємодії поліції з населенням в період воєнного стану слід занотувати три ключові моменти: а) підготовка й виконання спільних проєктів, програм і заходів з громадськістю; б) використання сучасних методів, тобто способів, засобів і прийомів; в) підтримка програм підвищення правової культури населення.

Тобто першою особливістю взаємодії поліції з населенням в період воєнного стану слід вважати обмеження доступних до застосування організаційно-правових інструментів.

Щодо другої слід відмітити відсутність адаптації й синхронізації положень і норм нормативно-правових актів різної юридичної сили. Так, у зв'язку із введенням особливого правового режиму воєнного стану не знайшли відображення зміни і доповнення до Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» 2000 р. [3]. При цьому цілком очевидним є факт трансформації масштабу і форм участі населення в охороні громадського порядку і безпеки. Приміром, відповідно до статті 1 Закону України «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України» 2022 р. у період дії воєнного стану громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України, можуть брати участь у відсічі та стримуванні збройної агресії російської федерації та/або інших держав, у тому числі отримати вогнепальну зброю і боєприпаси до неї відповідно до порядку та вимог, встановлених МВС України [4].

Третьою особливістю можна назвати використання різноманітних методик, заснованих на регіональному (місцевому) досвіді, та одночасну відсутність концептуального документа про організацію такої взаємодії на державному рівні.

Підводячи підсумок розгляду особливостей взаємодії поліції з населенням під час дії воєнного стану, слід акцентувати увагу на наступних моментах:

1) правопросвітницька робота з громадськістю. Поліція має активізувати інформаційну роботу з населенням щодо правил, умов та обмежень, пов'язаних з воєнним станом, а також порядку й термінів обмеження окремих прав і свобод людини і громадянина. Сюди ж можна віднести алгоритми безпечної поведінки у надзвичайних ситуаціях;

2) комплексний аналіз та прийняття на його основі змін і доповнень до законодавства. Зокрема, це стосується громадського контролю за діяльністю поліції, участі громадськості у забезпеченні публічного порядку і безпеки, а також участі у спротиві збройній агресії;

3) трансформація пріоритетних завдань поліції, що відображається на засадах взаємодії поліції з населенням. Прикладом таких спільних дій є ліквідація наслідків ракетно-бомбових ударів, евакуація населення із зони ведення активних бойових дій тощо.

Таким чином, в період воєнного стану взаємодія поліції з населенням має декілька особливостей, але її практична реалізація супроводжується низкою проблемних моментів та певною неузгодженістю.

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

2. Логвиненко Б. О., Кравченко І. С. Взаємодія поліції та суспільства на засадах партнерства в діяльності підрозділів превентивної діяльності : метод. рекомендації. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 20 с.

3. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22.06.2000. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>.

4. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України : Закон України від 03.03.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>.

УДК 351.74+343.85/91-053.6

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/481-482

Вікторія ТЕЛЕВНА

ад'юнкту кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПАРТНЕРСТВА ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ТА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ У ПРОФІЛАКТИЦІ ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ

Проблема правопорушень серед неповнолітніх є надзвичайно гострою для українського суспільства. Як було зауважено Р. Опацьким: «Сьогодні у переважній більшості європейських держав склалася ситуація, за якої середній вік населення стає вищим, погіршуються демографічні показники, зменшується народжуваність, у той самий час як зростають прояви девіантної (протиправної) поведінки серед неповнолітніх осіб» [1].

Для ефективного вирішення даної проблеми необхідний комплексний підхід, що передбачає об'єднання зусиль різних органів та структур. Визначальну роль тут має відігравати партнерство між поліцією в особі підрозділів ювенальної превенції та закладами освіти. Взаємодія цих соціальних інститутів характеризується певними особливостями.

Законодавчо підрозділи ювенальної превенції наділені певні повноваженнями, які можуть реалізовуватись у тому числі шляхом взаємодії вищезазначених служб та органів. Наприклад, в абзаці 12 пункту 2 розділу II Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України зазначено, що одним із основних повноважень підрозділів ювенальної превенції є залучення дітей до участі в просвітницько-профілактичних чи корекційних програмах, яке може здійснюватись у співпраці з закладами освіти для покращення ефективності таких програм [2].

На нашу думку, для характеристики методів взаємодії підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України з центрами соціальних служб у профілактиці правопорушень серед дітей доцільно виокремити такі групи методів:

- адміністративні (субординаційні);
- координаційні;
- соціально-психологічні [3].

На нашу думку, наведену класифікацію можна застосувати і щодо методів взаємодії ювенальної превенції з закладами освіти. В той же час ефективність функціонування даної моделі партнерства залежить від розв'язання низки проблем. По-перше, це недостатнє фінансове та кадрове забезпечення як ювенальних підрозділів поліції, так і психологічних служб навчальних закладів. По-друге, існують певні управлінсько-організаційні перешкоди для налагодження їх взаємодії на системному рівні. По-третє, інколи бракує чіткого розуміння обопільних функцій, повноважень та сфер відповідальності в профілактичній роботі. Зрештою, вимагає вдосконалення сама нормативно-правова база для врахування особливостей партнерських відносин між правоохоронними органами і навчальними закладами.

Визначальними напрямками вдосконалення взаємодії підрозділів ювенальної превенції та закладів освіти є:

1. Внесення змін до чинного законодавства з метою чіткого закріплення правових механізмів їх співпраці, функцій і повноважень у сфері профілактики правопорушень неповнолітніх;

2. Розробка спільних комплексних програм та планів заходів щодо запобігання злочинності в дитячому середовищі;